

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mel-állomással). Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Telefon: 113. (7 mel-állomással). Hivatalos órák: reggel 8-este 6 ig.

Belső béke

Számталanszor hangoztattuk már e hasábkon a belső béke szükségességét. De nem felesleges újra és újra rámutatni e kívánság és követelmény elsőrendű fontosságára.

Azok a hatalmas eredmények, melyeket minden ugynevezett volt csatlósállamot túlszárnyalva elért a demokratikus Magyarország, elsősorban annak köszönhető, hogy azóta, amióta a német imperializmus és a fasiszmus markáiból kiszabadultunk, meg tudtuk teremteni a demokratikus belső rendet és egy viszonylagos belső békét, mely minden zökkenő ellenére fennállt és megadta a lehetőséget a termelő munkára, az alkotásra, az újjáépítésre.

Tagadhatalan, hogy ugy politikai, mind gazdasági, társadalmi, rendszert és kulturális vonatkozásban hatalmas eredményeket értünk el. Ezt nemcsak mi állapítjuk meg, hanem megállapítja a külföld is. Viszont, hogyha ez így van, akkor ezt a teljesítményt itthon is a közudalomba át kell vinni, hogy minden magyar ember tudatában legyen, mit értünk el a belső béke segítségével. Ha ezt mindenki tudja és látni látja, akkor bizonyára megerősödik a belső békére való vágy, törekvés és hajlam mindenkiben; minden magyar ember, tartozzék bármilyen politikai párthoz, vagy társadalmi réteghez, meggyőződésévé válik, hogy a nyugalom, rend és béke az a hármas feltétel, aminek alapján nemcsak az eddig elért eredményeket tartjuk meg, hanem az ország fejlődését és benne édesmindnyájunk boldogulását biztosítjuk.

Számталanszor rámutattunk már a magyar demokrácia eredményeire. Ismétlésekbe bocsátkozni felesleges, elég csak arra rámutatni, hogy mindenki a maga helyzetében, a maga sorában észlelheti és tapasztalhatja, hogy mennyivel jobb viszonyok között élünk minden tekintetben, mint akár a múlt évben. Felemelkedésünk, ha egyes vonatkozásokban lassú is, de szisztematikus és örömmel lehet megállapítani, hogy törés nem áll be. A zökkenőket a kormányzat minden erővel áthidalja és láthatjuk, hogy minden kormányintézkedés azt célozza, hogy minél könnyebb legyen az élet, hogy a felemelkedés újabb állomásaihoz érkezünk minél hamarabb, hogy a lehető legközelebbi időn belül biztosítva legyen és javuljon a közellátás, hogy minden embernek meg legyen a kenyere és hogy általában minden vonalon érvényesüljön a demokratikus rend.

A sajtónak se lehet manapság elébbvaló hivatása és feladata, mint a belső békére hinni fel minduntalan a figyelmet, már csak azért is, hogy a demokrácia eredményei ne csökkenjenek, hanem emelkedjenek. Ne feledjük, hogyha nem tudnók biztosítani

Gyöngyösi külügyminiszter a nemzetgyűlés előzetes felhatalmazását kéri a békeszerződés megkötésére és aláírására

A minisztertanács fontos határozatai

A kormány tagjai péntek délután Nagy Ferenc miniszterelnök elnökségében rendes heti minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács Balogh István államtitkár előterjesztése után hozta a határozatát, hogy a B-listázás során végrehajtandó a hadirokkantaknak a határozat megsemmisítése iránti kérelmének benyújtási határidejét január 31-ig meghosszabbítsák.

A minisztertanács felhívta az igazságügyminisztert, hogy a rehabilitációs kérelmek benyújtásának határidejét lezáró javaslatot terjesztesse elő, amely 1947 július 31-én állapítja meg a végleges határidőt.

Bán Antal iparügyi miniszter számolt be ezután a magyar-jugoszláv árucsereregymény részleteiről a minisztertanácsnak. A megállapodás, amely egyelőre 1947 végéig szól, különösen az ipari nyersanyagok behozatalát teszi lehetővé. A fűtési kivitellével kapcsolatban a jugoszlávok a legnagyobb kedvezményt élvező bizsitosítók Magyarországnak. A továbbiak során a minisztertanács felhatalmazta az iparügyi minisztert, hogy a január 15-én Budapesten kezdődő tárgyalásokat, amelyek az ötéves külkereskedelmi terv alapját hivatottak biztosítani, lefolytassa.

Rónai Sándor kereskedelmi miniszter javaslatára rendeltet fogadott el a minisztertanács, amely a kereskedelem és iparkamarai választások megtartásának végleges határidejét június 30-án állapította meg. Tudomásul vette a minisztertanács a kereskedelmi miniszternek a magyar-osztrák kereskedelmi megállapodással kapcsolatos előterjesztését.

Bejelentette még a kereskedelmi miniszter, hogy az 1946. dec. hó 31-én lejárt magyar-szovjet árucsereregymény megállapodás meghosszabbítására a tárgyalások folyamatban vannak és a már eleve biztosítottak látszó végleges megállapodásokat megelőzően két hónapos ideiglenes megegyezés jött létre. Ennek keretében is különböző nyersanyagok szerepelnek, mint behozatali cikkek.

Molnár Erik népjóléti miniszter javaslatára rendeltet fogadott el az 1946. évre fizetendő baleseti biztosítási járulékok megállapítása tárgyában. Eszerint biztosítólanként és munkanapoként egyenként 4.80 forint számítható alapul azzal a korlátozással, hogy az 1946. évben így számított javadalmazást 1440 forint összegig lehet a biztosítási járulékok megállapításánál figyelembe venni.

Mistéth Endre építési és közmunkaügyi miniszter előterjesztésére módosították a lakóházak helyreállítására vonatkozó rende-

let egyes rendelkezéseit. Amennyiben a tulajdonos a bérletnek az alaprendeletben előírt bejelentését nem teszi tudomásul, vagy nem vállalja a helyreállítást, a bérlet a helyreállítási munkálatokat a tulajdonos hozzájárulása nélkül is elvégezhető, kivéve, ha a hatóság a tulajdonosnak halasztást adott.

Ugyancsak Mistéth miniszter javaslatára elfogadták az országos építési alap útján folyósított kölcsönökre vonatkozóan tett intézkedéseket, amelyek a tető helyre-

állítás célját szolgálják. A kölcsön iránti kérelmeket a polgármesternél kell előterjeszteni, azoknak visszafizetése részletekben történik.

A külügyminiszter előterjesztésére hozzájárult a minisztertanács ahhoz, hogy a nemzetgyűlés előzetes felhatalmazását kérje a békeszerződés megkötésére és aláírására. Ez a felhatalmazás a magyar alkotmányos szokásnak megfelelő nemzetgyűlést határozat alakjában történik és annak idején az elfogadott békeszerződés

Az összeesküvők a nyugatos levontékből és „páncélosok”-ból szervezték volna a karhatalmat

A leleplezett köztársaságellenes összeesküvés bűnyűgyében a rendőrség államvédelmi osztálya és a honvédelmi minisztérium katonapolitikai osztálya a legnagyobb titoktartás mellett folytatja a nyomozást. A kihallgatások az Andrássy-ut 60-ban folytak és annak eredményeiről naponta tájékoztatják Rajk László belügyminisztert.

A kiszivargott hírek szerint Dálnoki Veress Lajosról már több bejelentés érkezett, hogy a Dunántúlon látják volna. Az illetékes hatóságok minden bejelentést alaposan ellenőriznek. Mint a Hiriapra értesül, valószínűnek látszik, hogy az összeesküvés vezetői a köztársaság megdöntésére a szovjet hadsereg kivonulása után, a nyugaton tartózkodó nyilas katonaságot és levontékat akarták felhasználni. Az összeesküvők állítólag összehívottak állottak Kudrczy István vezérőrnaggyal, aki 1943-ig a levonték parancsnoka volt; valamint Solymossy Ulászló vezérőrnaggyal, akit Szálasi hatalma átvételkor átmenetileg félreállított, később azonban fontos megbízásokat kapott. Ő volt a hírhedt Szent László-hadosztály parancsnoka. Velük ment nyugatra Haynal Alajos vezérőrnagy, akit Szálasiék Bélyd utódjául neveztek ki.

Az összeesküvők elképzelése szerint a nyugaton hadifogságban lezserelt, de összefüggő alakulatokban, zárt táborokban tartózkodó levonték és a Szent László páncélos hadosztály nyilasainak lett volna a feladatuk, hogy a felkelési kísérlet zűrzavarában a puccsisták számára kar-

hatalmat adjanak. A rendőrség kutatja azt is, hogy az összeesküvőknek milyen összeköttetések voltak a Horthy-rendszer külföldön maradt diplomátaival a semleges országokban. A nyomozás ügyében közelebbi hivatalos jelentés várható.

A honvédelmi minisztérium épületében egyébként ünnepi szolgálat van, vagyis erősen csökkentett létszámmal dolgoznak, ami futási nehézségek indokolnak.

Az összeesküvés miatt történt letartóztatásokkal kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy a rendőrség a Kisgazda Párt egyik nemzetgyűlési képviselőjét házi őrizetbe vette. A Kisgazda Párt vezetésénél kijelentették, hogy

ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak.

Kivizsgálják a Horthy vezérkari tisztek és törzstisztek multját

A földalatti összeesküvéssel kapcsolatban a honvédelmi miniszter elrendelte az összes Horthy vezérkari tisztek multjának teljes tisztázását. A rendelet kiterjed mindazokra a vezérkari tisztekre, akik a demokratikus honvédség szolgálatában állanak, vagy pedig Magyarországon tartózkodnak, ha nyugdíjazásra, vagy B-listára ítélték őket.

A vezérkari tiszteken kívül a honvédség kötelékébe tartozó törzstisztek multjának kivizsgálását is megkezdtek.

Fegyelmi vizsgálat

A Kisgazda Párt országos vezetősége fegyelmi vizsgálatot indított Kovács László nemzetgyűlési képviselő ellen. Kovács Lászlót a párt vezetősége jelentéstételre utasította a Szügy községben tett kijelentései miatt. Ugyancsak jelentéstételre utasította a párt vezetősége a szügyi szervezet elnökségét is.

Levegőbe röpítették a náci diszcarnokot

Az amerikai rádió jelenti Münchenből: Az amerikai megszálló haderők főparancsnokságának rendeletére pénteken reggel Münchenben, a város szívében, dinamittal levegőbe röpítették azt az oszlopos diszcarnokot, amelyet a náci

uralom emelt hősi halottainak emlékére, akik az 1923 november 9-i náci puccskísérelt elfojtásakor életüket vesztették.

A bankjegyforgalom

a január 7-i kimutatás szerint a december 31-i forgalommal szemben 3,2 millió forinttal 970,8 millió forinttal emelkedett.

Nyomdász-sztrájk Franciaországban

Franciaországban a nyomdász-sztrájk miatt - négy város kivételével - már két napja nem jelennek meg a lapok. A nyomdász-sztrájk megoldására egyelőre semmi kilátás nincs.

Szatmári Jenő hírlapíró

a külföldi lejtudósítók szindikátusának elnökét a belügyminisztérium államvédelmi osztálya kihallgatása után szabadlábra helyezte.

Igazolvány képek HORVÁTH FOTÓTÓL, Simontfy utca 1/b.

it LAD CS u. 39. sztrárgy kekek. esere. t, vadbőr logh tollke u. 29. 19-300 r (21) egződ utca- szy kézi szá- mgatlaló rthatja az szer és zá- ja le Pé- 3. alfo. 21-1135 (22) OSOS darabó 134. ház. 22-1097 t felolási OZSEF felolási: GYULA igazgató nyomjaji NTULI AFKIADÓ RT sztrárgy KAROLY.

CSOKONAI SZÍNHÁZ KAMARA
 Január 11-én, szombaton fél 7-kor
Három a kislány
 Premier bérlet 26.
 telefon: 110.

Olyan szép, hogy nem is lehet igaz
 Premier

Kétszer annyi a bevetett terület, kitűnő a vetéseredmény

A gazdasági felügyelőség jelentése szerint december közepéig a szántás-vetési munkák nagyjából befejeződtek. A decembereleji szokatlan enyhe időjárás a munkák befejezését kedvezően befolyásolta. Decemberben egyébként a legmelegebb napon +13 fokot mértek, a leghidegebb -19 fok volt.

A külső betakarítási munkálatok befejezését nyertek. Helyenként még látható kintmaradt tengeriszár és letakarított napraforgókőrő, de ez ritka és szörvénys jelenség.

Debrecen 81.921 kat. holdjának egyharmadán őszi gabonaféléket és őszi takarmányokat vetettek, egyharmadát tavaszi vetésséjű

növények alá felszántották, egyharmadát pedig tavasszal fogják felszántani.

A tavalyi vetéseredményekhez képest a mostani eredmény: kétszeres mérvű a javulás.

A korán vetett kalászosok szépen megerősödve, míg a később vetettek jól kelve mentek a tébe. A december folyamán vetett kalászosok még nem keltek ki.

Elemi kár nem tapasztalható az őszi vetésekben. Ha aratásig az időjárás kedvező marad s nagyobb mérvű elemi kár nem lép fel, őszi gabonában a beleszükségletet fedezni tudjuk s még kivételre is marad.

Az ipari átképzésre még egyre tartanak a jelentkezések

Az ipari átképzésre való jelentkezés egyre tart még a debreceni Állami Munkafelügyelőségénél. Egy hét alatt a mai napig 354 jelentkezést vittek előjegyzésbe az ipari élet különböző tanfolyamaira.

A legtöbb B-listás férfi a műszaki pályát választja, a kislipari szakmákra kevesen jelentkeztek. A nők inkább a köté, szövőipart és a textilszakmák lehetőségeit között kívánják kenyerüket megkeresni. Nem utolsó helyen áll a vendéglátó ipar sem, mert erre a pályára is számos jelentkező érkezett.

A kislipari pályáktól, mint a cipész, felszerelést készítő és csizmadia szakmáktól azért tartózkodnak a jelentkezők, mert a mai nehéz

anyagellátás és az egyre növekvő gépesítés miatt nem látnak biztosítékot a megélhetésre.

Még kell említeni még a mezőgazdasági ipari szakmákat, amelyek szintén sok embert vonzanak, de itt az a nehézség, hogy e pályán való elhelyezkedéshez jelenleg nagyobb tőkére van szükség, amivel csak igen kevés B-listás vagy munkaadók áll rendelkezésünkre.

A jelentkezés még néhány napig tart. A munkafelügyelőség azután tájékoztató jelentést küld az újjáépítési minisztériumnak, amely néhány hét múlva dönt a felállítandó tanfolyamokról. Egyelőre még bizonytalan, hogy Debrecenben hány és milyen szakmai tanfolyamok lesznek.

Elfogták a tanyavilágban fosztogató, iegyveres áldetektívét

A rendőrség büntügyi osztálya őrizetbe vette Kiss Imre Oujó Károly-utca 56. szám alatti lakost, aki karján egy régi rendőrségi karakalaggal csőretőlőt revolverrel járta a tanyavilág és fosztogatta, zsarolta a tanyai lakosokat, akik nem adtak pénzt, élelmiszert, ruhaneműt, azokra

ráfogta fegyverét. Debrecenben is több lopást követett el. — A rendőrség hetek óta nyomozta a tanyavilág rablóját és az elmúlt éjszaka Halkópon, menyasszonya lakásán meglepték, az ágyból húzták ki a veszedelmes bűnözőt, akit előállítottak a rendőrségre.

15 éves fiú áldottfejű holttestét találták Pallagon

Pallagón telefonon jelentették a debreceni rendőrségnek, hogy Hajdúhadház pallagi részén, az országúton egy 15-16 éves fiú holttestére bukkantak. A holttest feje át volt löve, homlokára ráfagyott a vér. Először öngyilkosságra gondoltak, de fegyver nem volt a holttest körül és

ebből, valamint más nyomokból arra következtettek, hogy bosszúból elkövetett gyilkosság áldozata az illető. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy az agyonlőtt Gergely Dániel 15 éves fiatal ember, pallagi lakos. Az ügyben a rendőrség nagy erővel folytatja a nyomozást.

Másokat is vádol az elfogott jegycsaló

A debreceni államügyészség pénteken hangolta ki részletesen az elfogott Kutas Sándor 33 éves, volt városi kiségitő tisztviselőt, aki az év végén és újév első napjaiban a körzeti irodákból ellopott élelmiszertjegeket árusította. Kutas eladta, hogy az ellopott műszaki rajzoló volt, később lett városi tisztviselő a III. számú körzeti irodában. — Ő tulajdonképpen a törzslapokról kényszerít, kik nem váltották meg ki az élelmiszertjegeiket. Ezek nevére igénylőlapot vett a saját pénzén, kiválthatta ugyancsak pénzzel az élelmiszertjegeket és utána az illetők lakására vitte, abban a reményben, hogy borzavalt, jutalmat kap ezért. Összesen 96 darab kenyérgyget adott el így házhöz vite 40 fillér helyett 80 fillérért és 12 darab kenyérgyget is adott el. Azok közül, akiknek a törzslap nyo-

mán kiválthatta a kenyérgyget, többen nem tartózkodtak már Debrecenben, ezek jegyét másoknak, nem igényjogosultaknak adta el. Az eddigi adatok szerint közel ezer gyget vitt el és akart eladni és ha ez mind jorgalombá kerül, komoly nehézséget okozott volna a debreceni kenyérellátásban. Sok gyget beszovaltattak már, de sok még mindig nem került elő. — Kutas azt állítja, hogy mások is követték el hasonló cselekedeteket; nevéket is mondott, másokat is vádol. — A nyomozás ebben az irányban még folyik, az eddigi vizsgálat még nem igazolta a vádat. Kutas továbbra is őrizetben marad.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdájá
 Bakcsy Zoltán-ny. I. (Panna épület)

Sokszorosítás HURAY, Iparkamara

SZÍNHÁZ — MOZI
 CSOKONAI SZÍNHÁZ
 Szombat délután 3-kor: Janika, Fülérce előadás.
 Szombaton este Harmón a kislány. Premier bérlet 26.
 Vasárnap délután 3-kor: Harmón a kislány. Berletésznét.
 Vasárnap este fél 7-kor: Harmón a kislány. Berletésznét.

KAMARA SZÍNHÁZ
 Szombaton este: Olyan szép, hogy nem is lehet igaz.

Közellátás

Tengeri- és kocsiszállítás. Értesíti a közlekedési ügyosztály a város elítálatlan lakosságát, hogy a hatóság élelmiszertjege 6-os számú szelvényére 40 (negyven) deka, a nehézt testi munkás pótljegy 11-12-ére szóló szelvényére 30 (harmad) deka, a testi munkás pótljegy 11-12-ére szóló szelvényére 15 (tizenöt) deka, a terhes és szoptató anyák részére kiadott pótljegy 11-12-ére szóló szelvényére 30 (harmad) deka tengeri- és kocsiszállításra szereshetnek be a fűszerkereskedőknél 82 filléres kg-kénti egységáron. Felhívja az ügyosztály a pékek figyelmét arra, hogy a feletti szelvényekre kenyéret kiszolgáltatni nem szabad s ezen szelvények az elszámolásnál figyelembe nem vétetnek.

Finomléti kocsiszállítás. Értesíti a közlekedési ügyosztály a város elítálatlan lakosságát, hogy a hatóság élelmiszertjege 1-es számú szelvényére 40 (negyven) deka finom léti szereshetnek be a fűszerkereskedőknél 1.40 forintos kg-kénti egységáron. Egyben közli az ügyosztály, hogy az 1. éven aluli gyermekek részére kiadott lisztpótljegyre a napokban griz kocsiszállítás fog történni.

A Romániában zárolt magyar vagyonok

A román hivatalos lapban közzétett törvény alkalmazása értelmében mindazok a magyar állampolgárok, akiknek a 91-1945. román törvény alapján vagyonukat zárolták, a Casbi vezérigazgatóság bukaresti irodájában kötelesek benyújtani az állampolgársági igazolványt az 1940 augusztus 31-i, az 1944 szeptember 12-i és a mai állampolgársági helyzetük igazolására. Aki Magyarországon lakik, állampolgárságukat a magyar törvények előírásai szerint igazolják. Kötelesek továbbá nyilatkozatot adni, amely tartalmazza a vagyonulajdosnák nevét, lakhelyét, a mentesítésre kerülő vagyon tárgyak felsorolását, azok nak helyét és a tulajdonjogot igazoló telekkönyvi hitelesített másolatot.

Rögtönítélőbiróság elé kerül a vagonfosztogató

A rendőrség elfogta Takács Ferenc laskodi földművest, aki Debrecenben, a Nagyállomáson egy lezárt vasúti kocsit feltört és onnan nagyobb mennyiségű sőt lopott el. A lopást azonnal felfedezték és Takácsot őrizetbe vették. Takács ügyében most az államügyészség olyan javaslatot terjesztett az igazságügyminisztérium elé, hogy Takácsot rögtönítélő bíróság elé állíthassa, mivel a lopás éjjel történt és a vasúti lopásokra külön is rögtönítélőbíráskodást ír elő a törvény. A döntést az igazságügyminisztérium hozza meg.

Regőcsoporthoz járják Hajdú megyét

A Magyar Parasztövetség vármegyei szervezete által létrehozott Népfőiskola a városi osztrákokkal karöltve az elmúlt hetekben 3 regőcsoporthoz szervezett, amelyek körülbementek a megyében. Ezek a lelkes csoportok általában uton vannak s eddigi adatként tartanak a megye minden kiserőben tanuló, mint a kulturális

APOLLO MOZI
ALGIR
 Jharis Boyer és Heddy Lamar újítotték Amerikai filmattrakció
 Előadások: d. u. 3, 5 és 7-kor, vas. és szombat 11-kor is. — Telefon: 194.

METEOR
 filmszínház
 Január 11, 12, 13: HAJNALI ORJAHAT, Errol Flynn filmje. Magyar és szlovák nyelvű előadások: fél 5, fél 7, vasárnap 11, fél 3-kor is.

Vigszínház
 mozi
 Debrecenben először!
 A szellemes, izgalmas, lebilincselő, művészi angol filmeknek:
MODERN PIMPERNEL
 Leslie Howard utolsó, felejthetetlen filmje!
 Előadások: 3, 5, 7 órakor.

szemponokból eddig igen elhanyagolt tanyaközpontokból, összesen 72 helyiséget keresnek fel a csoportok és mindenütt kulturális előadásokat tartanak. A kulturális körben a vidék nepe minél szélesebb körben ismerje meg népi kultúránkat, mely a magyar lélek legtitesebb kifejezése. A megye parasztságát felismerte a Parasztövetség eme erőkövetésének nagy jelentőségét, amit bizonyít az a tény

is, hogy az eddig megtartott előadásokon mindenütt nagy tömegekben jelent meg a nyolc csoport egyébként egészen a tavaszi munkák megindulásáig fogják a vidéket járni.

Itt említtük meg, hogy a Parasztövetség a debreceni szabadművelődési felügyelőséggel karöltve a Széchenyi Népfőiskolának 2000 forint értékű könyvet adományozott.

Montgomery az együttműködésről beszélt Moszkvában

Moszkva, jan. 10. (Tass): Montgomery tábornagy megbeszélést folytatott Konyev tábornaggal. Catroux moszkvai francia nagykövét ebédjén Montgomery annak a kívánságának adott kifejezést, hogy az együttműködés, amely Oroszországgal a háború sötét napjaiban kialakult, az új világban tovább tartson, sőt megvilágosodjék.

A londoni rádió jelenti, hogy Montgomery vezetői ezt este szövegét katonai vezetőiérőfiak vacso-

ránján vejt részt. Visinszkij h. külügyminiszter a vacsorán newyorki élményeiről beszélt s hangozatja, hogy a bizottságokban történt összecsapások nem rontották meg a személyes baráti viszonyát; hiszen a véleményeltérések nyílt kifejezése csak baráti légkör kialakulására vezet.

Montgomery válaszában a tárgya jóviszony és bizalom szükségességét hangozatja, ami egyébként látogatásának is célja.

Mi történt a Pripjet mocsarak körül...

A debreceni Népbiróság dr. Illyés Gábor tanácsvezető elnöke lete alatt pénteken tárgyalta Bajvivó Pál volt hivatásos főtörzsermester háborús és nepelenes bűnügyét. — Bajvivó Pál 1932-ig Gyomán szolgált, ahol több zsidó munkaszolgálatos század államosozott. A vád szerint elfogta dr. Weisz Pál akkori, debreceni főrabbi levelét, amelyben héber idézetek is voltak. — A levelet Gyomán Bihar József tanárnak írta a főrabbi. A levelet Bajvivó a kémelhárítóhoz juttatta volna és a levél miatt kellemetlenségben volt része Gyulahazy Jenőnek és Harslein Istvánnak. — Egy másik vádpont szerint 1942-43-ban, mikor a 106/8 zsidó munkaszolgálatos kikerült az orosz frontra, a Pripjet mocsarak körül kegyetlenkedett volna a munkaszolgálatosokkal, verle őket, a szánkót, autót velük húzatta ki a sárból: egy munkaszolgálatost szabálytalanul kötetett ki, az élelmizést elvonta.

Szovet-román gazdasági tárgyalások

A román rádió jelentése szerint román gazdasági bizottság utazott Moszkvába. A városban helyszíne került román gazdasági kövek bizakodással tekintenek a szovjet-román gazdasági tárgyalások elé és remélik, hogy a Szovjetunió jóindulata támogatása ezáltal sem marad el és átszeli Romániát a mostani nehézhelyzetben.

Nyomozás jubileum

Tegnap délelőtt a Városi Nyomdában bensőséges ünnepség volt Botos Sándor, a szedőosztály vezetőjének tiszteletére, aki 45 éven át dolgozott a nyomdavidálmánál. Milyás István, a Városi Nyomda igazgatója köszöntötte a megjelent vendégeket. Szabó Kálmán polgármester a város nevében köszöntötte az ünnepeltet, hangozatva, hogy a magyar nyomdász-ípar azért tudott világhírnévre jutni, mert olyan lelkiismeretes, kitűnő munkásai voltak mint az ünnepelt. D. dr. Révész Imre püspök a tiszántúli református egyházkerület nevében köszöntötte Botos Sándort. Rámutatott arra, hogy milyen szoros kapcsolat volt a református egyház és a nyomdavidálmán között. Huszár Gáttól Méliusz Péternek, Martonfalvi Tóth Györgyön keresztül napjainkig amikor az egyházkerület társtulajdonosa lett a nyomdának. Megemlékezett arról, hogy 72 évvel ezelőtt nagyapja, Révész Imre köszöntötte ugyanezen a helyen a nyomda akkori két jublans nyomdászt. A nyomdász a kultúrának éppolyan néma prédikátora, mint maga az olombati Botos Sándorban köszöntötte a hivatásadatól eltelt nyomdász-prédikátort. Erdélyi Károly a nyomdász egyesület, Földváry József a magánalkalmazottak, Sinály László a könyvkötők, végül Simon István, a vállalat üzemi bizottságának elnöke a vállalat dolgozóinak felvételét tolmácsolta az ünnepelt Botos Sándornak, aki meghatva mondott köszönetet az ünnepelésért.

A bíróság több tanu hallgatott ki. Gyulahazy Jenő a levélre vonatkozólag, dr. Bihar József, Fülöp Ernő, Fried István, Leer Ignác stb. a Pripjet mocsarak közötti lefolyt eseményekre, a verlekedésre, bántalmakra, kikötetésre, rossz élelmizésre vonatkozólag tettek terhelő vallomást. Több tanu azt is állította, hogy Bajvivó megfenyegette őket, senki se merjen szólni, mert ő mesterlőve és lelőti a szőlőni akarókat.

A bíróság több tanu kihallgatása után a tárgyalást elnapolta, újabb tanukat hallgat ki, így kihallgatják a halálra ítélt Szentkatolnai Reitz alezredest, aki a parancsnok volt és tisztán kiváncsi a Népbiróság szakértő és a szolnoki szabályzat ismeret-

Deb...
 A...
 zot...
 bes...
 nak...
 kün...
 mia...
 veze...
 szü...
 K...
 nek...
 ség...
 nyo...
 A...
 z...
 mel...
 néh...
 nak...
 szü...
 A...
 Va...
 na...
 k...
 k...
 k...
 he...
 sz...
 kö...
 pe...
 tá...
 je...
 k...
 ho...
 fo...
 je...
 je...
 d...
 ro...

Debrecen szénellátása és az egyetemi klinikák válságos fűtési helyzete

A tegnapi közigazgatási bizottságban Öry István főispán beszámolt a szénhelyzetről, annak kapcsán, hogy az egyetemi klinikák válságos fűtési helyzete miatt, az egyetem és a klinikák vezetőiből küldöttség kereste fel. Két-három napra Debrecennek biztosítva van a szén szükséglete és újabb szénállományok érkezése várható.

Az egyetem azonban teljesen szén, fűtés nélkül áll. A körtermekben dideregnek a betegek s nehézséggel várják a fűtést. A fűtési berendezések nem működnek, a fűtési rendszer nem bírja a terhelést.

A főispán telefonon felhívta Vas Zoltán, a Gazdasági Főtanács főtitkárát és segítségét kérte. Ezenkívül indítványára a közigazgatási bizottság is feliratban kéri a kormánytól a szén helyzet megoldását debreceni viszonylatban; a népjóléti és a közoktatásiügyi minisztériumtól pedig a klinika fűtésének sürgős megoldását.

Dr. Lévy Zoltán a villamos áramszolgáltatás kérdése végleges megoldásának szükségességét vetette fel. Az országos hálózatba bekapcsolódási ajánlottság újabb fűrészek révén a gázszolgáltatás megújítását. Erre szakemberekből álló bizottság kiküldetését kérte.

Szabó Kálmán polgármester rámutatott arra, hogy a város már régóta foglalkozik a kérdés megoldásával. Jelenleg is sokat áldoz a Világítási Vállalatra, — most vállaltak el egy egymillió forintost tartozást egy új turbina építésére. A város vezetői vállalat 400 dolgozója mindent elkövet, hogy Debrecennek villanyáramot adhasson. Sokszor rajta kívülálló körülmények akadályozzák. Példaként felhozta, hogy egy szénszállítvány most Tiszafehéren áll, oly nagy a mozdony, hogy a fűrészi hidki-

rendeltség nem ereszi át a hidon...

— A klinikának magának kellett volna gondoskodni a fűtési probléma megoldásáról. Tavaly már kályhákat építettek be a klinikákra; de — annak ellenére, hogy egyedül kaptak Debrecen erdőgazgatóságától erdőrezt kiemelésre — csak a tegnapi napon kezdtek meg a fa fűrészelését. A gazdasági hivatal a polgármester is figyelmeztette, ennek ellenére nem történt idejében intézkedés.

Az egyetemi klinikák világítását a város szinte ingyen adja; hiszen minden 200.000 forintos tartozása van az egyetemnek villanyáramért.

Végh Dezső h. polgármester további panaszokat és sérelmeket említett a klinikai vezetésről.

A főispán és a polgármester előterjesztését a bizottság tudomásul vette.

A Csiba-malmot bekapcsolják Debrecen közellátásába

A városi közigazgatási bizottságban a közellátási felügyelőség jelentéséhez hozzászólva Simonkovács József, a városi közellátási igazgató vezetője bejelentette, hogy a hajdúházi Csiba-malom felajánlotta 135 mázas kapacitását a debreceni közellátás céljára, amelynek egyébként a jelen pillanatban már alig áll rendelkezésre valami gabona s az is rossz minőségű. Ez látszik a kenyér minőségének a romlásán is.

A közellátási bizottság úgy határozott, hogy a város és a vármegye két szűkebb bizottsága együttes ülésen döntenek arról, vajjon a Csiba-malmot és gabonakészletét a debreceni közellátásba bekapcsolják-e. Az ügy azonban sürgős, bizottságot már nem tűr.

Szabó Kálmán polgármester kijelentette, hogy még szombaton intézkedni fog a városi tanács úján a Csiba-malom és elentés gabonakészletének bekapcsolásáról.

Sómalmot állítsanak fel Debrecenben

A közigazgatási bizottságban dr. Csire Ferenc pénzügyigazgató jelentéséhez hozzászólva dr. Lévy Zoltán indítványt terjesztett be, amely szerint kérje a közigazgatási bizottság a pénzügyi kormányzattól Debrecenben egy sómalom felállítását. Magyarországra több készletállomány érkezik az országban pedig a kőszőlés-alkalmas sómalom még nem működik, a kormányzat most készül egyet felállítani. A földrajzi, közlekedési viszonyok Debrecenben teszik alkalmassá a sómalom felállítási helyére.

A közigazgatási bizottság elfogadva az indítványt, felterjesztést intéz a kormányzathoz a sómalomnak Debrecenben való felállítására.

Örizzetbe vették a debreceni Volksbund jegyzőjét

A debreceni rendőrség állományát osztályra örizzetbe vette Huszár (Hermann) Endre Bathányi-utca 10. szám alatti lakosi, akiről a városi levéltárban lévő hiteles adatok alapján megállapították, hogy a debreceni Volksbund jegyzője volt. Huszár átadták a népügyészségnek.

A vasárnapi Gazda-bálra

pompásan fűtött termek várják a közönséget az Arany Bika összes termében. A Független Kisgazda Párt gazdatagozati által rendezendő bál este 8 órakor kezdődik. A rendezés megfelelő helyiségekről gondoskodott, amennyiben az Arany Bika nagytermet összenyitják a pártszervezet összes termével. Bejárat csak a Bika főbejáratain keresztül lesz. A bál iránt megnyilvánuló nagy érdeklődést mutatja az a körülmény, hogy a jegyek jelentős része már elővételben elfogyott. A helyiség nagysága és nagy száma azonban lehetővé teszi, hogy több ezer ember vegyen részt a debreceni gazdák batus-jellegű mulatságán, amelyre jegyek igényelhetők a gazdatagozati titkárságánál, délelőtt 10 órától 12-ig.

Vakmerő rablás Budapesten

Budapestről jelentik: Szerdán a késői esti órákban géppisztollyal és revolverrel felszerelt két ismeretlen fiatakorú egyén állított be Neumann Pál Dob u. 2. sz. házban lakó ékszerész lakására. A megremült ékszerészt és idős édesanyját, majd az időskorban házaérkező feleségét a falhoz állították és kényszerítették őket arra, hogy a náluk lévő pénzt és ékszereket adják át. Neumann önként átadott több száz forintot és több ékszert, mire a banditák a három védetlen embert összekötötték és azután eltávoztak. A főkapitányság teljes erővel indította meg a nyomozást az ismeretlen banditák kézrekerítésére.

A Kisgazda Párt hírei

A női tagozat a nagy érdeklődésre való tekintettel megismétlő nagyszerű suskótanfolyamát. A terv szerint a tanfolyam január hó 20-án kezdődik és arra reggel 9 órától 1-ig lehet jelentkezni a női tagozat titkárságánál. Ugyancsak itt tudhatók meg a részletes feltételek is.

A pártszervezet énekára pianinót keres bérbe. Ajánlatokat a debreceni pártszervezet titkárságánál kérjük leadni.

A Kisgazda Párt vasutas szervezeteinek Debrecen állomási helyi csoportja vasárnap délelőtt 11 órakor fontos ügyben taggyűlést tart. A vezetőség felhívja a tagokat, hogy a gyűlésen feltétlenül és pontosan jelenjenek meg.

A párt tagozatába tartozó iparos csoport vezetősége vasárnap délelőtt 11 órakor fontos ügyben ülést tart.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

A Független Ifjúság Politikai Akadémiája január 25-én, pénteken délután 4 órai kezdettel nyílik meg.

A Független Ifjúság Irodalmi pályázatának eredményhirdetése és pályadíjainak kiosztása e hó végén megtartandó kukurdélután keretében lesz, amikor a színpálya szociális csoport egy román szerző darabját adja elő.

A Független Ifjúság vármegyei vezetőképző tanfolyama január hó 18 és 25-á között lesz Debrecenben.

A januári mozdonyvetőket az ifjúsági irodában lehet átvenni.

Szerdán lesz az első ideji Ifjúsági Parlament

A Független Ifjúság Ifjúsági Parlamentjének megnyitó ülését január 15-én, szerdán délután három órakor 4 órai kezdettel tartja meg. A megnyitó ülésen Öry István Debrecen város főispánja a debreceni nemzetgyűlési képviselők és a Független Ifjúság Tanácsadótestületének elnöke fognak beszélni az ifjúsághoz. A Parlament keretében Gál Gyula megtartja külpolitikai tájékoztatását is.

A közmunkák

A közmunkák megszüntetéről és újrarendeléséről Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok beszámolt a közigazgatási bizottságban. Eddig közmunkára a város a minisztérium által rendelkezésre bocsátott összegből 212.000 forintot fordított a közmunkákra. Az újrarendelés tekintetében az építés- és közmunkaügyi minisztérium állásfoglalja az, hogy csak produktív, építő munkát engedélyez közmunkák keretében. A város által kezdeményezett munkáskorlátozás-építkezések tehát továbbra is lebonyolíthatók lesznek közmunka keretében.

Eddig 16 ezer hadifogoly érkezett

Decemberben 220 hadifogoly érkezett hazra Oroszországból, ezzel együtt összesen 16.356 hadifogoly érkezett eddig. Dr. Vadász Sándor szociális felügyelő jelentésében kiemelte, hogy a hideg időben a megfelelő körülmények között kályhák által fűtött vagonokban, jó ruházattal érkeztek a foglyok. Ez arra enged következtetni, hogy a szállítványok folyamatosan érkeznek a téli hónapokban is.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

Folyó év január hó 14. napján délután 4 órakor Debrecenben, a Plac utca 41. sz. I-ső emeletén lévő közjegyzői irodahelyiségben önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek a vételár és vételi illeték azonnali készpénzben való lefizetése ellenében el fog adni egy darab „Philips V. 32.” jelzésű rádió készülék, egy dr. diványpárna, egy dr. rókaprémgalléros női kabát és két fehér vászondarab.

Felírtak a legújabb könyvek!
Kölcsönkönyvtár
CSILLAG könyvkereskedés
Plac-utca 67.

HIREK

130 ezer fölött...

Debrecen lakossága ismét szaporodott, jelenleg a rendőrléleg bejelentettek száma Debrecenben 131.338.

— Vasárnapi istentisztelet a ref. templomokban. Nagytemplom 8 ó Káldos, 10 ó Szent. Káldos templom 9 ó dr. Perenczy K., 11 ó dr. Káldos L., 4 ó Uray S. Mester u. templom 9 ó Boros D., 4 ó Pál L. Ispóty 10 ó Farkas P. Kosuth u. templom 10 ó Birinyi I. 3 ó Kürthy K. Honokkerti templom 10 ó Kovács J. 4 ó Kovács J. Nyilastelepi templom 10 ó Sipos K., 3 ó Szűcs F. Csapókeri templom 10 ó dr. Dancsányi S., 2 ó Horváth Gy. Kerekesjepl. templom 10 ó Király Z., 3 ó Király Z. Egyetemi templom 11 ó Kocz Z. Augustus szanatórium 1/10 ó Murrányi A. Klinikák: Kocz és Murrányi „Betanai” Plac u. 64. pr. D. dr. Révész I. ág. Uray S. Tégla Kerti ill. isk. 10 ó Zsirus I. Szoboszlai út 3 ó Zsirus I. Fogház 10 ó Magyar B. Tégla Kerti gyűl. háza 9 ó Káldos I. Wolarka t. óvoda kör 3 ó Pál A. Küküllő u. 7. 3 ó dr. Káldos L. Hatvan u. kert 3 ó Berényi I. ONCSA telep 3 ó Boros D. — Tegyál istentisztelet: Plac 10 ó Szabó E. Kiemacs 2 ó Nagy S. Ondó II. Vedres dűlő 10 ó dr. Rápothy Árpád. Ujhat uti isk. 2 ó Máthé István. Bánk 10 ó Pál A. ONCSA házak ill. 12 ó Káldos I. — Gyermekistentisztelet: Nagytégla 9 ó Káldos.

— A Szent Anna-utcai főplébániatemplomban csendes szentmise reggel 7, 8, 9, 11 és 12 órakor. Fél 10-kor a nagymisét mondja és prédikál dr. Pálmai József. A 11 órai szentmise a Szt. László énekharzenél. Litániát délután 5 órakor. — Homokkerten dr. Nagy Ernő. Szoboszló úton Somhegyi Mihály, fogházban dr. Erdélyi József.

— A baptista gyülekezet (Szapanos utca 23.) istentiszteletét Vasárnap 9 óra imádkoztat, 10 óra istentisztelettel egybekötött közösi ünnepségre, 11 óra vasárnapi iskola, d. u. 5 óra istentisztelettel egybekötött (Alliance) közös ünnepség. — Szerda délután 5 óra bibliaóra. Péntek d. u. 5 óra imádkoztat.

— Értesít a városi műszaki ügyosztály a város közönségét, hogy az előjegyzett ablaküveg utalványokért f. hó 13-tól, hétfőtől kezdve jelentkezni lehet a műszaki ügyosztály 1. számú szobájában.

— 62 személytől vett fel pénzt tüzelőanyagra az örizzetbe vett szélhámos. Az elmúlt napokban tömegesen futottak be feljelentések Kovács István Nyomató utca 40. sz. alatti lakos ellen, aki a rendőrség eddigi adatai szerint 62 esetben károsított meg különböző személyeket oly módon, hogy kisebb-nagyobb összegeket vett fel tőlük tüzelőanyagra. A rendőrség most állítja össze Kovács bűnlajstromát és a kihallgatások befejeztével átadják az ügyészségnek.

GYÁSZROVAT

Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, Békésy Lajos 81-ik évében csendesen elhunyt. Az elhunytban távollévő egyetlen fia Lajos, özv. Kelemen Imréné, Kovács Józsefné és Petricas Aurélné édesapjukat gyászolják. Temetése szombatban délen 1 órakor lesz a Köztemető 3-as számú ravatalozójában.

Tóth Gergely

gazdálkodó
62 éves korában elhunyt. Temetése szombatban délután 1 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozó termében a ref. egyház szerveztésére. Gyászolják feleségén kívül gyermekei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Bánk 72. Dankó temetkezés.

FRANKKALAP
AZ ARANY BIKÁ ALATT

